

MÕNIKORD

VIIETEISTKÜMNES KORD : JUULI 2018

Ajalooline eestlaste lend Euroopa koolis

Sel suvel lõpetasid Luksemburgis Euroopa kooli kuus eestlast. **Eva Maria Maiquez Seitam ja Katria Kivik** küsisid lõpetajatelt, millised on nende eredamad mälestused koolist ja edasised plaanid.

Lõputunnistuse said Diana Õpik, Kadri Riikoja, Helene Tuhte, Johanna Maxwell, Taaniel Kraavi ja Katarina Liivo. Selleaastane lend on eriline seetõttu, et enamik noortest on õppinud Luksemburgi Euroopa Koolis algusest peale, mõned isegi eelkoolist saadik. Katarina ja Taaniel õppisid koolis 14, Kadri 13, Johanna ja Helene 12 aastat ning Diana kümme aastat.

Katarina, Diana ja Johanna jaoks on kõige eredamalt meelde jäänud head sõbrad, kellega aastaid koos veedetud. Kadri on parimad mälestused algkooli õpetajatest, ühistest koolireisidest, üritustest ja õpilasesinduse kuulumisest. Samuti on talle meelde jäänud kooli akadeemiline külg. „Usun, et meil on hindamatu rahvusvaheline ja intellektuaalne teadmiste pagas, mis tuleb kasuks igal pool,“ ütles Kadri.

Helenele on kõige rohkem meelde jäänud 6. klassi reis Kreekasse, Kalymnosele. Ka Katarina meenutab ainult hea sõnaga koolireise, mis pakkusid palju positiivseid emotsioone. „Suur osa minu viimasest kahest aastast oli ka õpilasesinduses olemine ning lõpuks ka selle juhtimine ning sealt saadud kogemused võtan endaga järgmises eluetapis kindlasti kaasa,“ rääkis Katarina.

Taaniel õppis koolist, et elu on lust ja lillepidu, kui saad õpetajatega hästi läbi. „See ei tähenda, et pead olema pai ja pugema. Piisab sellest, et teha lollusi huumoriga ning teada, kust läheb piir,“ lisas ta.

Johanna mäletab eredalt abivalmis ja alati sõbralikke eesti keele õpetajaid

Mai keskel toimub Euroopa koolis alati lõpetajate pidu, kus kõik kõiki toiduga loobivad. Eestlastest lõpetajad tegid ühispidu just pärast seda pidu: kükitavad alates vasakult Diana Õpik, Katarina Liivo ja Kadri Riikoja ning seisavad alates vasakult Helene Tuhte, Taaniel Kraavi ja Johanna Maxwell.

ja oma spordiõpetajaid, tänu kellele on ta osalenud erinevatel võistlustel.

Johannale ja Helenele meeldis kõige rohkem võimalus õppida koolis koos nii erineva kultuuritaustaga õpilastega. Johanna lisas veel, et tore oli kuulda koolikella helinat pika päeva lõpus. Taanielile meeldis koolis peaaegu kõik. Kadri oli meelt mööda kooli dünaamilisus, õpilaste ja õpetajate vahelised head suhted ning teadmine, et õpilaste eest hoolitsetakse ja nende arvamust võetakse arvesse. Dianale meeldis, et koolis anti õpilastele palju valikuvabadust ning ruumi arenemiseks. „Oluline, et endal vaid tahet ja kujutlusvõimet on,“ lisas ta.

„Mulle on alati meeldinud meie kooli atmosfäär,“ rääkis Katarina. „Inimesed on avameelsed ning meil kõigil on siin olnud erakordne võimalus puutuda kokku nii paljude erinevate kultuuridega.“

Taanielile meeldis koolis kõige vähem see, et õpetajad panid sageli kõik kontrolltööd samale päevale ning juhtus ka nii, et ühel päeval oli lausa viis kontrolltööd järjest. Helenele ja Johannale ei meeldinud, et kool palgab mõnikord mittekvalifitseeritud õpetajaid.

Johanna leidis ka, et kallite prügikastide asemel peaks kool raha kulutama põhivajadustele nagu näiteks

vetuspaber, mida polnud alati kõikides tualettides saadaval. Dianale ei meeldinud, et kool pani sama palju rõhku mittehuvitavatele tundidele, kui nende õppeainetele, mis õpilasi tegelikult köitsid või milles oli lõpuksam.

Kadri meeldis kõige vähem, et SWALSi lapsi suruti süsteemi poolt pisut alla, neid pandi L2 tasemel tundi, kuigi neil oli L1 tase. (SWALSi kuuluvad Euroopa kooli õpilased, kellel ei ole oma emakeelele vastavat keeleosakonda ning nad kuuluvad ühte kooli olemasolevasse keeleosakonda nagu näiteks eesti lapsed – Mõnikord.)

Järgneb lk 4

Belgias mängib eestlaste klubi

Sügisest tasub spordisõpradel võtta ette teekond Luxembourgist 200 km kaugusele Belgiasse Maaseiki, kus kohalikus võrkpalliklubis mängivad Euroopa tipptasemel lausa kolm Eesti koondise meest.

Uuest hooajast mängivad Belgia meisterklubis Maaseiki Greenyard (rohkem tuntud nime all Noliko) nurgaründaja Keith Pupart ning temporündaja Timo Tammemaa ja Andri Aganits. Tegemist on Belgia kõige tugevama klubiga, mis on alates 1995. aastast tulnud 14 korda oma maa meistriks.

„Naljaga pooleks võib öelda, et põhikoosseisul oleks vist kergem omavahel eesti, mitte inglise keeles rääkima hakata. Eks vaatame, kas õpetame teistele eesti keele selgeks või mitte,“ ütles Pupart intervjuus Postimehele.

Eestlaste meeskond mängib ka Euroopas absoluutsel tipptasemel, mida näitab kasvõi see, et Euroopa kõige kõvemat sarja, Meistrite liiga alustavad nad alagrupiturniiri faasist. Lõppenud hooajal jõudis Maaseiki klubi Meistrite liigas 12 parema hulka, kus vaid kuldse geimiga kaotati Venemaa tippklubile Novosibirskile.

Pole välistatud, et Maaseik sa-tub Meistrite liigas ühte alagruppi Poola klubiga Belchatow PGE Skra või Türgi klubiga Izmiri Arkas, sel juhul võib sõita Belgiasse vaatama eestlaste vastasseisu, sest Poola klubis mängis uuel hooajal Renee Teppan ja Türgi klubis Eesti koondise üks suuremaid tähti Robert Täht.

Mõnikord

Keith Pupart/Postimees

Artur Sirgi surma uued asjaolud

Mõnikord on kirjutanud kaks korda sellest, kuidas Luksemburgis on tehtud Eesti ajalugu. 2016. aasta mais (nr 6) ja juulis (nr 7) avaldasime Raivo Tulva uuriva miniseeria „Totalement detruit ehk Artur Sirgi müstiline surm Echternachis“.

79 aastat enne Raivot käis Echternachis Artur Sirgi surma saladust uurimas ennesõjaaegse Eesti üks tun-

tumaid diplomaat Kaarel Robert Pusta.

Tänavu ilmus Eestis kirjastuselt Kava tema päevik „Kirjad kinnisest majast“, milles 1920-ndatel ka Eesti Vabariigi välisministri ametit pidanud Pusta muuhulgas kirjeldab, kuidas ta 1937. aasta sügisel Luksemburgis viibides omal käel otsustas Artur Sirgi surma asjaolusid uurida.

Pusta tundis vabadussõjaliste juhti Sirki isiklikult. 1935. aasta mais vahistas Eesti politsei Pusta isegi kahtlustatuna koostöös vabadussõjalastega ja ta istus aasta otsa vahi all.

Mõnikord avaldab katkendid Kaarel Robert Pusta päevikust kirjastuse Kava loal.

Järgneb lk 5

Järeletegemine ei ole kunagi hea asi, kui midagi tundub imitatsioonina, siis see ei ole ideaalne, õpetab noori Eesti üks tuntumaid dirigente maailmas

Paavo Järvi: Eestis on Kadri Voorand geniaalne kuju!

Tänavusel hooajal oli Luxembourgis Filharmoonia külalisdirigendiks Paavo Järvi, kellelt reporterid Katri Kivik ja Eva Maria Maiquez Seitam käisid uurimas, mida ta arvab tänapäeva popist ja noortepärasest muusikast ning keda kuulsatest heliloojatest on kõige raskem mängida.

Kuidas olete tänapäeva muusikaga kursis? Kui palju seda kuulate?

Ma kuulan sama muusikat, mida tänapäeval kõik kuulavad. Suurem osa sellest mulle aga huvi ei paku. Kuulan peaaugalt muusikat, mis ei ole päris mainstream. Üldiselt olen ma kursis kõikide nende nimedega, mida igal pool on näha ja kuulda. Enamikest neist ei ole ma aga eriti väimustuses.

Kas teil on ka lemmik tänapäevane muusik või laul?

Praegu veel elusolevatest muusikutest ei oskagi ma kedagi välja tuua, minu lemmikud on kõik juba surnud. Prince meeldis mulle väga ja ka teised vana kooli *funky*- ja rokimehed. Paljud tänapäeva kuulsused ei oska kahjuks laulda. Muusikuna teen vahet sellel, kas tegemist on meedia ülesehitatud kujuga või päris muusikuga. Näiteks Kanye ja Beyonce ei oska laulda, aga näiteks Christina Aguilera on fantastiline laulja. Popmuusikas on erinevaid kriteeriumid – ei pea alati oskama laulda. Muusik peab olema isiksus, hea tantsija ja nägema ilus välja. Rääkides aga päris lauljatest, siis näiteks Lady Gaga on päris laulja, muusik, ta oskab tõeliselt laulda. Samas näiteks Britney Spears ei osanud laulda.

Te ütlesite, et kuulate rohkem sellist muusikat, mis pole mainstream. Mida te siis kuulate?

Ka Eestis on väga andekaid muusikuid. Kui sa oled aga väga andekas, siis ei saa sa vaid popmuusika raamidesse jääda. See jääb sulle väikeseks. Võtame näiteks Kadri Voorandi – geniaalne kuju! Tal on nii palju fantaasiat, ta oskab päriselt laulda, mängib klaverit, arranžeerib ja kirjutab laulusõnu. Ta on nii kunstnik kui ka artist! Loomulikult on ka on poplauljad, kes teevad oma asju päris ilusti, aga nende üldine tegevusraadius on väike.

Kas teie lapsed tegelevad ka muusikaga?

Mõlemad mu lapsed mängivad klaverit, vanem neist, Lea, võtab ka laulutunde. Laulmisega on selline asi, et tegelikult on tal hästi loomulik, ilus lauluhää, aga hääl muutub kusagil 18-aastaselt. Mõlemad harjutavad klaverit, mõnikord küll väga vastu tahtmist, aga nad peavad. Midagi muud ma neid tegema ei sunni. Kas

“Biitlite aega nimetan n-õ üleminekuajaks, siis veel popmuusika tegeles natuke muusikaga.”

järvi. Fotograafiat ja arstiteadust võib õppima asuda kahekümneaastaselt või hiljemgi. Mis puudutab aga keelpilli mängimist, näiteks klaverit, siis võib veel kümneaastaselt peale hakata (see on tegelikult isegi hilja). Viulimängu õppimisega peab algust tegema aga kindlasti viieaastaselt, muidu tulevikus sellel alal enam tööd ei saa.

Te ütlesite, et teie lemmikartistid on juba surnud, aga kes on teie arust tõeline muusikalegend?

Need on inimesed, kelle puhul aeg on näidanud, et nendel on jääv väärtus. Näiteks Beethoven, Mozart, Brahms, Bach – nende muusika on see, mis jääb. See on olemas juba 200 või 300 aastat ja ikka mängitakse, rahvas tuleb

saali ning kuulab. Pop- ja rokilegendidest nimetaksin Jimmy Hendrixi. Samuti meeldis mulle Led Zeppelin. Ja legendaarsed kujud, kes tegelesid džässiga rohkem kui rokiga, näiteks Ella Fitzgerald ja Louis Armstrong. Biitlite aega nimetan nõ üleminekuajaks, siis veel popmuusika tegeles natuke muusikaga. Nüüd on see ainult sõu. Kui kuulata noori biitleid, siis tunnetad, et nende laulud on nii hästi kirjutatud, kõik vaheosad on õiges proportsioonis. See on ilmselt ka põhjus, miks nende laule siamaani ikka veel lauldakse. Nende looming annab laulu mõdu välja. Suurem osa praeguse aja lauludest ei ole piisavalt hästi konstrueeritud, et ta oleks niioeldajääv.

Kui rääkida räpist, siis see on üh-

est küljest väga huvitav ala, teisest küljest hästi suure kvaliteedi erinevusega. Kõige populaarsem räpp on kõige viletsam. Kõige huvitavam räpp on see, mida raadiost eriti ei kuule. Nendelt ei tule selliseid suuri hitte, sest nad ei räägi sellistest asjadest, mis massidele peale lähevad. On ka väga andekaid kujusid, kõige parem neist on Eminem. Ükski must räppar ei saa talle vastu ja nad on kõik temast nii väimustuses. Samal ajal on see justkui selline kahe poolega asi. Üks asi on jutustada elust, mida keegi kuskil Harlemis, New Yorgis või vaeses mustas piirkonnas üles kasvades näeb ja kogeb. Seejärel kuuled Eesti räpparit, kes on ID-kaartide ja internetiga üles kasvanud ja vaatad, et see ei saa küll olla päris räppar.

Ma tean küll neid beebilõustasid, aga see on selline natukene kahtlane asi. Igal inimesel on muidugi oma probleemid ja keegi ei tea, mis tema sees toimub. Aga jah, järeletegemine ei ole kunagi hea asi. Kui midagi natuke imitatsioonina või illustratiivsenatundub, tähendab, et see ei ole ideaalne. Kõik, mis illustreerib midagi, on mitte midagi. Ma ei räägi lasteraamatute illustatsioonidest Karu-

“Praegu paelub mind rohkem muusika, mis jutustab mulle mingit lugu.”

poeg Puhhile, vaid sellest, et kõik, mis teise meele on, ei ole päris asi. Vabandust, kas ma olen liiga negatiivne, sest ma kuulen ennast praegu ja ma mõtlen, et issand jumal! Mul ei ole üldse tegelikult mingit negatiivset mõtet, selles pole midagi negatiivset, kuulete?

Milliste heliloojate teoseid on kergem ja milliseid raskem dirigeerida?

See on hea küsimus, millele ma ei oskagi üheselt vastata, sest see kõik on suhteline. Kui ma olin kahekümneaastane, siis oli Brahmsi väga lihtne juhatada, sellepärast, et kõik oli selge. Keegi teine ei teadnud midagi, mina teadsin kõike kõige paremini. Aga praegu on mul väga raske Brahmsi juhatada, sest ma saan aru, et ma ei teadnud sellel ajal mitte midagi. See on tegelikult väga raske. Kõik muutub ajaga ja sellega, kui nõudlik sa enda suhtes oled.

Tihti juhtub, et kõik huvitavad ja keerulised lood, mis vanasti olid minu jaoks väga põnevad, mulle enam huvi ei paku. Praegu paelub mind rohkem muusika, millel on midagi õeld, mingisugune emotsionaalne taust ning mis jutustab mulle mingit lugu. See ei ole selline illustratiivne lugu, et kunagi elas metsas üks karu ja see karu söödi ära... mitte sellist lugu, aga lugu sellest, mis su enda sees toimub. See on juba keerulisem asi, sest alguses ei tunne seda ära, kui sul enda sees midagi ei toimu. Täheleb, see oleneb ka sinu enda teekonnast.

Kui juhatada näiteks Mahleri sümfoonia, siis tunned, kuidas inimesed kannatavad, sellel on midagi õeld. Šostakovitši sümfoonia.

Eile (intervjuu on tehtud Luxembourgis 13. juunil – Mõnikord) mängisin Arvo Pärdi sümfoonia Dresdenis. Arvo Pärdi fantastiline sümfoonia. Ta on üks legendaarsetest inimestest Eesti muusikas, justkui Eesti advokaat. Ükski popmuusik ei ole jõudnud nii kaugele, et teda väljaspool Eestit ära tuntakse. Kui lähed aga Hollywoodi, siis iga inimene, ka need, kes ei tea üldse muusikast midagi, ütlevad: „Ah Arvo Part! I love Part!“

Tegelikult ka?

Jah, kõik tunnevad. Ütlevad, et ta on justkui mingisugune kultus. Kui küsida näiteks väljaspool Eestit inimestelt, mis on eesti kultuur, mis nende jaoks on Eesti, siis paljud, kes Eestis elavad, räägivad mingisugustest asjadest, mis on igapäevaeluga seotud, näiteks: Tallinnas on tasuta trammid ja ilusad maasikad.

Ma räägin natuke naljaga pooleks, aga need, kes väljaspool elavad, nad ei tegele võib-olla sellise igapäevase eluga, nad hakkavad kohe rääkima Eesti loodusest, merest, laulust, laulupeost ja muusikast. Sellistest asjadest, mis ei ole tegelikult seotud niivõrd igapäeva eluga, aga natuke niimoodi sümboliseelt.

“Kui ma oli 20-aastane, siis oli Brahmsi väga lihtne juhatada, sellepärast, et kõik oli selge.”

bourg – toim.) artist in residence. Seda sellepärast, et mul oli vaja siia tulla esinema kõikide oma orkestritega. Üks võimalus seda teha oli nn artist in residence'ina. Üks nende tingimustest oli, et ma pean juhatama ka Luksemburgi orkestrit. Luksemburgis olen esinenud Tokio, minu Jaapani orkestriga, Kammerphilharmoniega, samuti Eesti Festivaliorkestriga. Võib öelda, et ma olen siin sellel aastal väga sageli olnud.

Varasematel aastatel olete ka siin käinud?

Olen jah. Luxembourg oli esimene linn, kus ma juhatasin väljaspool Skandinaaviat. Seda maja (Philharmonie Luxembourg – toim) siis veel ei olnud ning orkestri nimi oli RTLi orkester.

Mis aastal see oli?

Oi, see oli kaua aega tagasi. Ma isegi ei mäleta täpselt, umbes 25 aastat tagasi.

Eesti oli juba vaba siis?

Ei olnud.

Kuskil 1980-ndate lõpus siis äkki?

Ma arvan, et see oli 1980-ndate keskkel. Seejärel muudeti selle orkestri nimi ära. Philharmonie de Luxembourg on tegelikult juba teine nimi. Originaalnimi oli RTL, Radio Télévision Luxembourg.

Luksemburg on teile siis tähtis koht?

On tõesti. Luksemburg oli esimene koht, kuhu mind kutsuti esinema peale seda kui ma olin juhatanud vaid Skandinaavia sümfooniaorkestreid.

Kas teile meeldib rohkem kontserte anda Euroopas või Ameerikas?

Kontserdi juhatamine Ameerikas ja Euroopas on nii erinev. Põhimõtteliselt mulle meeldib kontserte anda rohkem Euroopas, aga olen olnud peadirigent ka Ameerikas ja ka seal on palju head. Euroopa on klassikalisele muusikakultuurile lähemal. Siin on see sündinud. Saksamaa on klassikalise muusika meka ja seal on siamaani kõrgeim tase Euroopas. Aga ka Euroopas võib publik väga erinev olla. Näiteks Saksamaa ja Prantsusmaa publiku arusaamine ja side muusikaga, isegi reaktsioonid, on väga erinevad.

Mis pille te ise mängite?

Olin klaverimängija ja löökpillimän-

gija. Mängisin natuke viiulit ka.

Kas noorena tegite bändi ka?

Rokki tegime kooli ajal. See oli 21. keskkoolis. Mängisime peamiselt kooli pidudel. Mina mängisin bändis trumme. (1970-ndate teisel poolel – Mõnikord.)

Kellega koos te bändi tegite?

Praegu nad ei ole enam muusikud.

Mis oli bändi nimi?

Ei mäletagi enam.

Mis on teie kui dirigendi jaoks kõige suurem väljakutse enne kontserti?

Põhitöö tehakse ära proovides. Aga proovi aeg on väga lühike. Näiteks Luksemburgi orkestriga kestavad vaid kolm päeva ja siis on kont-

serdid. See tähendab, et dirigent peab olema hästi ette valmistatud, selleks et kellegi käest midagi nõuda. Mida rohkem on kogemusi, seda lihtsam on kõike ette näha.

Proovides on teatud asjad, mille puhul juba tean, et võin väga kõvasti pingutada, kuid ikka ei tule sellest midagi. Siis jätan selle kohe vahele. Palju oleneb ka orkestri kvaliteedist. Kõige ideaalsem olukord on see, kui dirigent ja orkester on lähedased ja sama repertuaari koos mänginud mitu korda. Siis toimub proovides vaid peente nüansside lihvimine. Mida enam on orkester oma repertuaariga tuttav ja mida rohkem on koos mängitud, seda parem on tulemus.

Mis on elu mõte?

Arvan, et elu mõte on nautida igat hetke. Oluline on tunnetada seda, et iga hetk elus on tähtis. „Secret of life is enjoying the passage of time“ (Elu saladus on nautida aja möödumist – toim.) Kui inimene teeb plaane kümne või kaheksime aasta kaupa, siis ta justkui valmistuks millekski kogu aeg. Aga võib juhtuda, et see, mida oodatakse, ei tulegi kunagi. Elu peab nautima, kuni sulle on seda antud. See on keeruline küsimus. Kui sellele vastust teaks, oleks maailmas palju rohkem õnnelikke inimesi.

Algus lk 1

Ajalooline eestlaste lend Euroopa koolis

Samuti lisas ta, et SWALSi lastel oli sageli suured lüngad tunniplaanis, seda just esimestel aastatel. „Kõige rohkem kurvastab mind, et meie esimese võõrkeele tase võiks olla veel parem“, lisas Kadri. „Usun, et see saab paremaks, kui meie olukorda rohkem tunnustada ja SWALS-ide suhtes pisut rohkem pead mурda.“

Õpilasesindusse kuuludes oli Katarinal viimase aasta jooksul võimalus osa võtta suurtest koosolekutest administratsiooni tasemel. „Mul jäi tunne, et õpilaste arvamus ei võetud alati kuulda, kuigi see on kooli siseselt väga tähtis,“ väitis ta.

Diana plaanib Inglismaale õigus-teadust õppima minna. Inglismaale plaanib minna ka Katarina, kes kõigepealt tahab keemiat õppida. „Lõpptulemusena tahaksin ma oma õpingud teha aga meditsiinivaldkonnas,“ lisas ta.

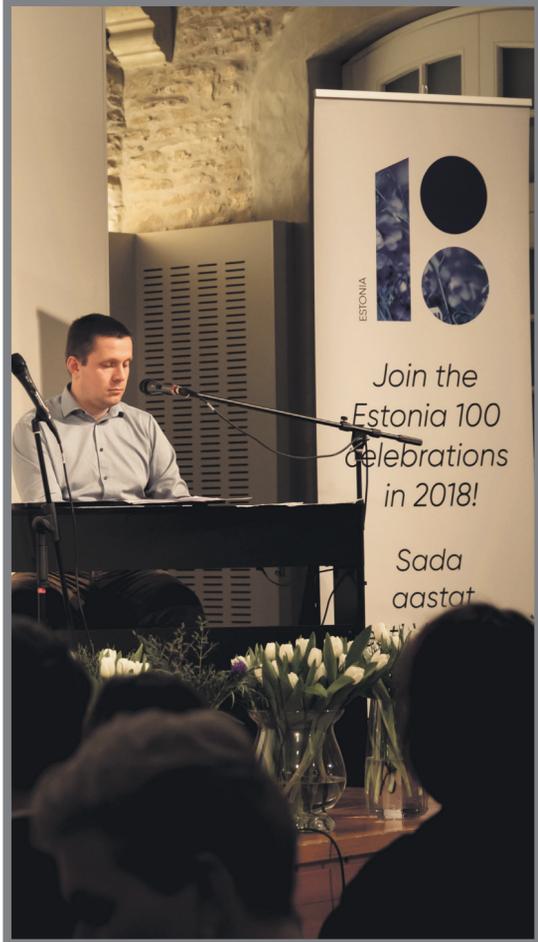
Pikaajalised sihid on endale seadnud Kadri, kes kavatseb pärast lõpetamist võtta aasta vabaks ja siis minna Eestisse, et läbida ilu-võimlemise treeneri ja kohtuniku kursused. Peale seda kavatseb ta pisut maailma avastada ja loodetavasti leiab kuskil ka treeneritööd. Seejärel on hakkajal neil plaan minna Hollandisse politoloogiat, sotsioloogiat ja majandust õppima.

Johanna soovib kõigepealt õppida ratsutamisteadust Saksamaal, kus ta proovib ka tööd leida. Samas kaalub ta võimalust minna ka hoopis Taani või Rootsi, kus tema lemmikala, ratsutamise koolisõit on populaarne. Kuna talle meeldib väga sport, soovib ta õpingute ning töö kõrval jätkata jooksimisega ning tulevikus läbida ka Raudmehevõistlus ehk triatlon.

Taanil soovib minna üliskooli matemaatikat õppima, sest ta veel täpselt ei tea, mis tööd ta tulevikus teha tahab. Matemaatika õppimine annab talle võimaluse aga ainet vahetada. „Aga kes teab, mis elu toob, võib-olla otsustan poole aasta pealt, et tahan saada hoopis muusikuks,“ ütles ta.

Helene kavatseb Rotterdami majandust õppida.

Võlur, kes aitab klaveri taga täita inimeste soove

Kirill Zavoronkov esinemas Eesti Vabariigi 100. juubeliüritusel Luxembourgis. Foto: Kleio Lenzini

Paljud Luksemburgi eesti lapsed on võtnud klaveritunde **Kirill Zhavoronkovi** käest. **Hans Loik** uuris Kirillilt, kuidas temast sai üldse klaveriõpetaja.

Rääkige, palun, endast!

Olen üles kasvanud Kohtla-Järvel. Minu nooruse ajal olid Eestis nii jõukad kui ka hiljem rasked ajad. Mina mäletan rohkem sooje ja säravaid hetki kui kurbi. Üheks soojaks ja mulle tähtsaks ajaks oli see, kui ma sain olla oma vanematekodus Peipsi järve ääres, kuhu linnamüra ei kostnud. Seal jäi aeg seisma, seal oli täielik vaikus ja harmoonia. Kõik selleks, et mõelda oma elu ja tegude üle ning koguda jõudu järgmiseks sammuks (elus).

Ka tänapäeval, kui ma vajan vaimujõudu, siis on mu pilk suunatud Eesti metsade poole, kus Peipsi järve kaldal on mu kodu.

Miks te otsustasite õpetajaks hakata?

Kui ma alustasin õpinguid Viljandi kultuuriakadeemias, siis ma ei mõelnud üldse sellest, et hakkaksin pühendada suurt tähelepanu pedagoogikale, sest ma ei näinud end tollal õpetaja rollis. Vastupidi, tahtsin saada muusikuks, saada mõne bändi liikmeks. Väga raske on kujutada ennast õpetajana sel ajal, kui ise oled veel õppeprotsessis.

Pärast Viljandi akadeemia lõpetamist oli mul käes klaveriõpetaja diplom. Läksin tagasi elama Ida-Virumaale. Viljandis ma õppisin põhiliselt jazzmuusikat, mu põhialal oli jazzklaver. Tuli aga välja, et Ida-Virumaa muusikakoolides ei olnud veel selliseid aineid, mis oleksid seotud jazzmuusikaga ja kus ma saaksin oma teadmisi rakendada.

Mulle pakuti teooriaõpetaja töökohta, mis oli iseenesest väga tore, sest mulle meeldib ennast arendada,

ja ma võtsin selle vastu. See oli huvitav kogemus, kuna soffedžo oli minu jaoks kõige raskem, tüütum ja igavaim aine, mida ma noorena muusikakoolis õppisin ja mille tähtsus muusikas ma ei mõistnud. Ja nüüd, kui ma sain olla õpetaja, võtsin kasutusele oma ideed, kuidas teha selle õpetamine huvitavamaks, lastele arusaadavamaks. Pannin tähele, et see töötab ja tänu selle kogemusele sain suure motivatsiooni ja tõuke edasiarenguks.

“Ma jagan oma teadmisi kõigi nendega, kes tahavad midagi uut proovida.”

Miks te just noori õpetate?

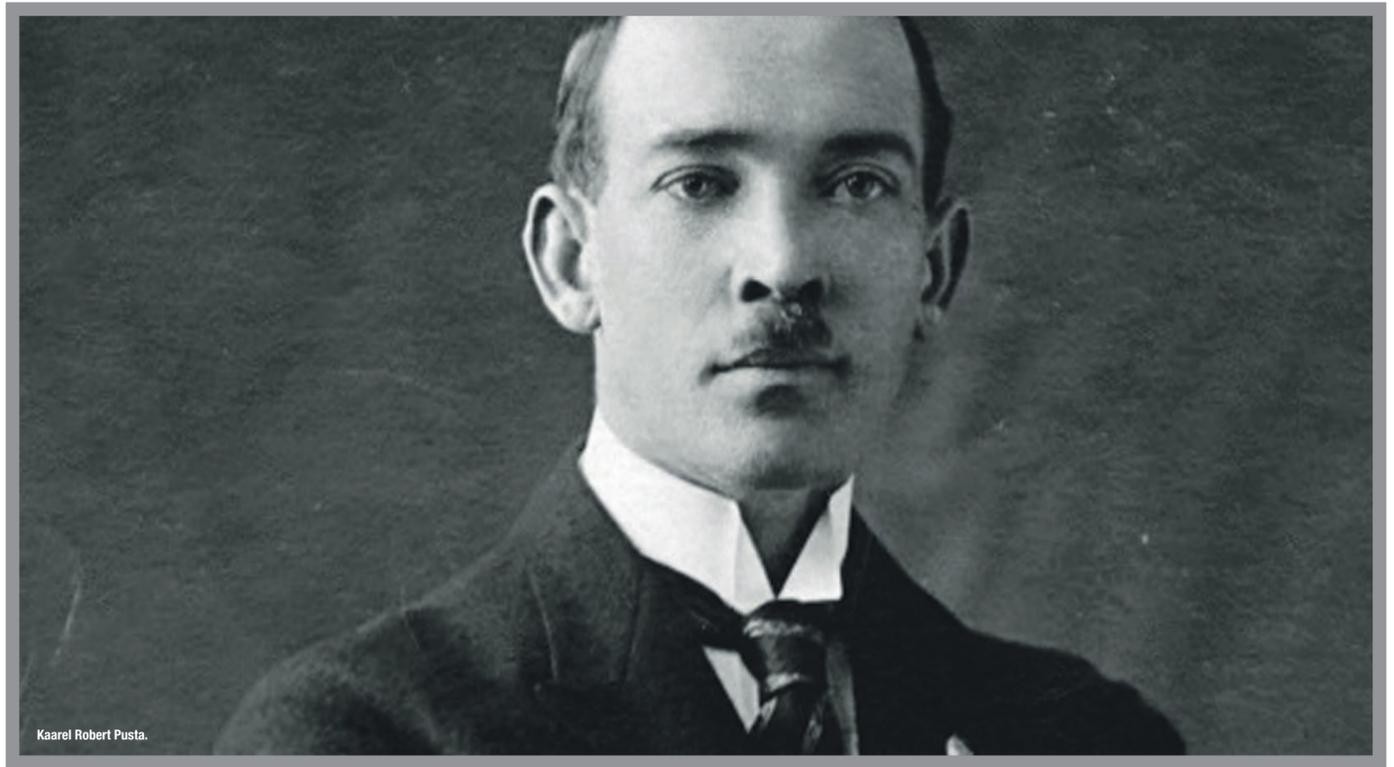
Ma ei õpeta ainult noori. Ma jagan oma teadmisi kõigi nendega, kes tahavad midagi uut proovida. Loomulikult on suurem osa õpilastest lapsed, aga mõnikord pöörduvad minu poole ka vanemad inimesed, kellel on lihtsalt olnud unistus õppida mängima klaverit. Siis ma olen võluri rollis, kes aitab inimesel täita tema ammust soovi.

Kes on teie lemmikartist?

Praegu mul ei olegi lemmikartisti. Võib-olla sellepärast, et ma hakkasin muusikat teistmoodi tajuma ja kuulama. Viimastel aastatel olen hakanud muusikat rohkem analüüsima, mitte niisama kuulama. Muusika areneb väga kiiresti, ilmuvad uued pillid, helid, rütmid, uued võetud muusikakeeles. Juba seepärast ei ole võimalik jääda üht artisti kuulama.

Mis on elu mõte?

Elu mõte on olla iga päev veidi parem kui eile. Teha see hülpe edasi, mida sa eile ei olnud võimeline tegema. Püstitada endale eesmärgid ja püüda neid saavutada.

Eesti eksvälisminister Echternachis Artur Sirki surma asjaolusid uurimas

Algus lk 1

Luksemburgis, 1. septembril 1937

Esimese teate Sirki surmast lugesin 27. augustil Le Temps'is, kui sõitsin rongis Veneetsias Pariisi. See oli telegramm Tallinnast, et Luksemburgi peaprokuror teatanud Eesti valitsusele Sirki surmast, mis järgnenud tema enesetapukatsel 2. augustil ja et see teade avaldamud sügavat muljet Eestis...

teateid – „pour détruire la légende qui pourrait naître autour de cette mort“ („et hävitada legend, mis võiks selle surma ümber tekkida“). Nõunik jutustanud temale tunnustavalt Sirki osast Eesti Vabadussõjas. Bech lisab juurde, ta poleks võinud aimata, et Echternachis traagiliselt surma saanud Eesti kodanik oli nii tähtis tegelane oma kodusmaal...

2. septembril

Täna keskpäeval sõitsin kitsarööpaliisel raudteel Echternachis. Linnake on Luksemburgist vaid 35 kilomeetrit, sõit kitsarööpaliisel kestab aga kaks tundi.

Linnavalitsuses ei kohanud ma enam linnapead, juurdetulnud politseiagent seletas, et mind oodatud siia juba hommikul riigiministri telefoniga. Sirk tulnud mõne nädala eest Luksemburgi Inglismaalt, tal olnud raha kaasas 2000 Luksemburgi frangi ümber, see on peaaegu alammäär, mida nõutakse võralt, kes soovib jääda siia pikemalt peatuma. Sirki abikaasa asuvad Helsingis ja perekond elatavad end vist väikesest sissetulekust, mis saadi Eestis asuvast talust.

Sirk jäanud ka väikese summa võlgu Echtermachi võõrastemaja perenaisele ja Bech oletab, kas surmamõnku põhjuseks polnudki rahaline kitsikus! Kadunud säilinud mõned asjad, need on pitseeritud kohvris ja antakse välja vaid lesele või selle volinikule. Bech arvab, et ma võiksin hankida lähemaid teateid Echtermachi linnapealt Schaffnerilt, kellele ta telefonis mu juuresolekul.

B. teatas mulle konfidentsiaalselt, teda külastanud Eesti saatkonna nõunik Parisist (Möllerson?), kes palunud Sirki surma kohta autentsid

Kes oli Artur Sirk?

Artur Johannes Sirk (25.09.1900 Lehtse vald, Järvamaa – 2.08.1937 Echtermach, Luksemburg) oli Eesti advokaat ja poliitik, Eesti Vabadussõjajalaste Liidu üks juhte.

Artur Sirki surm Echtermachis oli kunil tänaseni kaetud saladustelooriga. Politseijuurduse kohaselt oli tegu enesetapuga, kuid levinud on ka arvamus, et keegi aitas teda selle toimingu juures.

Artur Sirk on maetud Helsingisse Hietaniemi kalmistule.

paar tooli ja väike laud linaga akna all. Sirk olevat veetnud siin kõik päevad 22. juunist peale, mil ta asus minn ja jäanud elanikuta Sirki surmast saadik. Väike, roosalt tapetseeritud tuba, umbes kuus sammu pikk ja neli lai, mõõbliks metallsäng, riietekapp,

eest. Lugenud lehti: Times, Paris-Soir ja Luxemburgi ajakirja. Eestikeelseid lehti ei mäleta keegi temal näinud olevat. Tal olnud mõned raamatud, nende seas inglise ja prantsuse sõnastikud. Suurt kirjavahetust ei võinud tal olla, kuna tema reisuksihvreis leiti vaid 10 kirja. Ükski võõras polevat teda külastanud viie nädala kestel. Sirk olnud väga viisakas mees, kõnelnud saksa keelt korralikult, ent väga sõnaaer ja ilmselt rusutud meeleolus. Kaevanud ruuma ja närvipõletiku (išias) üle, mida ka kavatsetud ravida või ravi-nudki mesilaste pistetega... Söögi-ruumis näidati meile ta söögilauda, vasakul nurgas akna all, kust võis vaadata tänavale. Ka selle laua taga polevat enam keegi istunud. Sirk sõõnud väga vähe, hoolimata perenaise pealekäämisest ja ettepanekust muuta söögisedelit tema maitse järgi.

31. juuli oli laupäev. Pererahvas imestanud, et Sirk riietunud pühapäevasel ning veetnud väljas kogu pealelõuna hilja õhtuni. Kui ta tagasi tuli, olnud ta riided märjad ja porised. Kais ta vahepeal linna taga metsas või koguni vees? ... Ta pole midagi seletanud, riietunud ümber, sõõnud veidi ning läinud oma tuppa. Siis kuulnud teda kõndivat ning ülemistul kordeall tühjade tubade uksti avamas. Perenaine arvas, kas ta vast ei otsinud kõrgemat kohta allahüppeks?

Kella 11 ajal õhtul istunud perekond all kõõgis, kui kuuldi tagaõuel rasket mütsakut ning selle järel oigamist. Seal lamas Sirk. Ta ei suutnud enam kõnelda ja toimetati kohe linna Hospiz-haiglasse. Haiglas suri Sirk 2. augusti hommikul kell 3.45.

Jutustaja oli peamiselt peretütar Elise Wengler, kes jutustuse kestel pühkis paar korda pisaraid.

Haiglas leidsime linnasekretäri, kellel aga juhtumi kohta polnud palju seletada. Sirki taskutes leitud politsei teateleht Hullist, 20. maist 1934, mille järele Sirk oli sisse kirjutatud kui „kodakondsuseta“ (staatenslos), abielus, endine 3. Eesti jalaväe rügemendi leitnant. Taskus veel 4 inglise naelsterlingit, üks 50-frangiline Luksemburgi paberraha ning natuke Luksemburgi ja Belgia peenraha. Peale selle kiri Percy Applebylt Londonis (4, Carlisle Avenue), millest on näha, et selle isikuga olid Sirkil sõbralikud suhted ja et see temale on saatnud raha. Viimane saadetis olnud 100 inglise naela. Perekonna, nimelt Sirki abikaasa aadressi tema juurest ei leitud, see saadi hiljem Percy Applebylt, kes teatanud õnnetusest otse proua Sirkile ja saatis Echternachi viimase aadressi Helsingisse. Echternachi tuli siis üks kiri hr Onti Hämäläinenilt, teine pr Sirki allkirjaga, ent ilmselt kirjutatud saksa keeles Hämäläineni poolt, milles pr Sirk teatab, et ta ise ei suuda kirjutada, palub täpsemade teateid mehe surmast ja pärandusest, ning küsib, kas ta võiks ära tuua oma mehe laiba.

Sekretär lisab juurde, et Sirk on veel midagi õelnud arst Speckile, mida nimelt, seda ta ei tea. Otsisime politseinikuga dr Specki kaks korda, ei leidnud aga teda kodust.

Numbri panid kokku:

Eva Maria Maiquez Seltam, Katri Kivik, Birgit Okmees, Ingrid Järvi, Mari-Liis Kivijoja, Mairis Minka, Ivar Soopan ja Jaanus Piirsalu.

Kirjutage meile: monikord.toimetus@gmail.com

Teatribuss tõi Luksemburgi Mia saladused

Mai alguses käis St Gengouli kultuurimajas Luxembourgis eesti lastel külas Teatribuss etendusega „Mia saladus“. Südamliku ja õpetliku sisuga etendusest, hirmudest ja näitlemisest vestles näitleja Marko Mäesaarega ajalehe Mõnikord noor ajakirjanik Laura Pariis.

Kas te olete ka teistes riikides näidelnud peale Eesti ja Luksemburgi?

Jaa, oleme mänginud Saksamaal eri linnades, samuti Brüsselis. Hollandis oleme mänginud Haagis, Amsterdamis ja Rotterdumis. Ka Luksemburgis oleme varem mänginud. Ja Iirimaa.

Kas teil või teistel näitlejatel on vahel juhtunud, et näete õdesel kelle seinaga peal või kapis?

Jaa! Kui endale ette kujutada, siis võib kõike näha. Meie oleme ka näinud

kolle seinaga peal.

Kas teil on Teatribussis rohkem näitlejaid kui ainult kolm?

Jah, meid on palju rohkem. See sõltub etendusest. Kui on etendus, kus on rohkem tegelasi, siis on näitlejaid ka rohkem. Nägu näiteks „Petsoni ja Finduse rebasejaht“ etenduse puhul.

Millal te alustasite oma näitlejakarjääri? Kas te ikka mäletate?

Ikka mäletan. See oli 2005. aastal. Enne seda lõpetasin teatrikooli Viljandis.

Millal te tutvavaks saite?

Endaga?

Ei, teiste näitlejatega.

Kui hakatakse etendust ette valmistama, siis on tarvis leida näitlejaid, kes mängivad erinevaid osatähtjaid. Kui näitlejad kutsutakse etendusse, siis saavad nad ka omavahel tutvavaks.

Kas teil on ka endal lapsi?

Mul on kolm last.

Kas neil on ka niimoodi juhtunud, et nad näevad või kujutavad endale ette kelle seinaga peal või kapis?

Minu kõige vanem laps Ekke on siin. (Küsis temalt.) Täna vist nägid? Ei näinud? (Ekke ütleb „ei“ ja naerab.) Tema pole näinud, aga nooremad on näinud.

Ekke, ma küsin sinult ka ühe küsimuse.

Ja?

Kui vana sina oled?

Üheksa.

Mitmes intervjuu see sul on?

Teine.

Laura Pariis tegemas elu esimest intervjuud. Vasakul Marko Mäesaar. Foto: Mairis Minka